

کتاب یوشع

درس
دوم

فتح پیروز مندانہ

THIRD MILLENNIUM
MINISTRIES

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2022 by Third Millennium Ministries

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced in any form or by any means for profit, except in brief quotations for the purposes of review, comment, or scholarship, without written permission from the publisher, Third Millennium Ministries, Inc., 316 Live Oaks Blvd., Casselberry, Florida 32707.

Unless otherwise indicated all Scripture quotations are from the HOLY BIBLE, NEW INTERNATIONAL VERSION. Copyright © 1973, 1978, 1984, 2011 International Bible Society. Used by Permission of Zondervan Bible Publishers.

ABOUT THIRD MILLENNIUM MINISTRIES

Founded in 1997, Third Millennium Ministries is a nonprofit Christian organization dedicated to providing **Biblical Education. For the World. For Free.** In response to the growing global need for sound, biblically-based Christian leadership training, we are building a user-friendly, donor-supported, multimedia seminary curriculum in five major languages (English, Spanish, Russian, Mandarin Chinese, and Arabic) and distributing it freely to those who need it most, primarily Christian leaders who have no access to, or cannot afford, traditional education. All lessons are written, designed, and produced in-house, and are similar in style and quality to those on the History Channel®. This unparalleled, cost-effective method for training Christian leaders has proven to be very effective throughout the world. We have won Telly Awards for outstanding video production in Education and Use of Animation, and our curriculum is currently used in more than 192 countries. Third Millennium materials take the form of DVD, print, Internet streaming, satellite television transmission, and radio and television broadcasts.

For more information about our ministry and to learn how you can get involved, please visit <http://thirdmill.org>.

سرشناسه: کتاب یوشع (درس شماره ۲: فتح پیروزمندانه)
حق چاپ ترجمه فارسی این اثر برای انتشارات خدمات مسیحی هزاره سوم محفوظ است. هرگونه نسخه برداری، چاپ، توزیع و دخل و تصرف در این اثر بدون اجازه ناشر مطابق قانون حق مولف ممنوع و منوط به کسب اجازه رسمی از ناشر است. ارجاعات کتاب مقدسی از ترجمه قدیم و هزاره نو (انتشارات ایلام) و ترجمه مزده برای عصر جدید (انجمن متحد کتاب مقدس) گرفته شده است.

فهرست مطالب

(۱) مقدمه

(۲) آماده‌سازی برای پیروزی

ساختار و محتوا

فرامین خدا
فرامین یوشع
اطاعت اسرائیل

معنای اصلی

اقتدار الهی
عهد خدا
معیار شریعت موسی
قدرت خارق‌العاده خدا
همه اسرائیل

(۳) پیروزی‌ها بر دو شهر

ساختار و محتوا

شهر اریحا
شهر عای
تجدید عهد

معنای اصلی

اقتدار الهی
عهد خدا
معیار شریعت موسی
قدرت خارق‌العاده خدا
همه اسرائیل

(۴) پیروزی‌ها بر دو ائتلاف

ساختار و محتوا

مروری بر ائتلاف‌ها
مروری بر پیروزی‌ها
پیروزی‌ها بر ائتلاف جنوبی
پیروزی‌ها بر ائتلاف شمالی

معنای اصلی

اقتدار الهی

معیار شریعت موسی

قدرت خارق العاده خدا

همه اسرائیل

(۵) کاربرد مسیحی

تاسیس

تداوم

تکمیل

(۶) نتیجه گیری

(۷) واژه نامه

فتح پیروزمندانه

مقدمه

اگر یک بخش از عهد عتیق وجود داشته باشد که برای مسیحیان امروزی بیش از هر بخش دیگری دشوار باشد، باید باب‌هایی از کتاب یوشع باشد که به فتح سرزمین وعده به دست اسرائیل می‌پردازند. ما حیرت می‌کنیم که چطور خدای محبت و رحمتی که در مسیح می‌شناسیم، می‌توانست تلاش اسرائیل برای نابودی ساکنان کنعان را تحمل کند. اما در نقطه‌ی مقابل تمایلات امروزی ما، کتاب یوشع در حقیقت به خدا ارج می‌گذارد؛ نه برای تحملش، بلکه برای فرماندهی، راهبری، و قدرت‌بخشی به فتح اسرائیل. و ما نیز به عنوان پیروان مسیح خوانده شده‌ایم تا این دیدگاه را بپذیریم.

این دومین درس در مجموعه دروس «کتاب یوشع» است که عنوان «فتح پیروزمندانه» به آن داده‌ایم. در این درس، به اولین بخش اصلی کتاب یوشع در باب‌های ۱ تا ۱۲ می‌پردازیم. در درس قبلی‌مان، معنای اصلی کتاب یوشع را اینطور خلاصه کردیم:

کتاب یوشع در مورد فتح پیروزمندانه، میراث سبطی، و وفاداری اسرائیل به عهد در روزگار یوشع نوشته شد تا به چالش‌های مشابهی بپردازد که نسل‌های بعد با آن روبرو می‌شدند.

همانطور که آموختیم، کتاب یوشع در اصل برای اسرائیلیانی نوشته شد که در دوره‌ی داوران، یا دوره‌ی پادشاهی، یا زمانی دیرهنگام به وقت تبعید بابلی زندگی می‌کردند. و این کتاب برای راهنمایی این اسرائیلیان عهد عتیق طراحی شده بود که همچنان با چالش‌های دنبال کردن فتح پیروزمندانه، تضمین میراث سبطی‌شان، و تجدید وفاداری‌شان به عهد روبرو می‌شدند.

اولین بخش اصلی کتاب در باب‌های ۱-۱۲، به چالش‌های مرتبط با جنگ برای مخاطب اولیه می‌پردازد. و این کار را با جلب توجه به فتح پیروزمندانه‌ی گسترده‌ی اسرائیل بر سرزمین کنعان انجام می‌دهد. این باب‌ها به سه بخش عمده تقسیم می‌شوند: آماده‌سازی اسرائیل برای پیروزی در باب ۱؛ پیروزی‌های اولیه‌ی اسرائیل بر دو شهر در باب‌های ۲-۸؛ و پیروزی‌های بعدی اسرائیل بر دو ائتلاف در باب‌های ۹-۱۲.

درس ما درباره‌ی فتح پیروزمندانه‌ی اسرائیل نگاهی بر هر یک از این سه بخش خواهد داشت. و سپس با برخی نظرات درباره‌ی کاربرد مسیحی، درس‌مان را به پایان خواهیم برد. بیایید ابتدا به آماده‌سازی‌های اسرائیل برای پیروزی نگاه کنیم.

آماده‌سازی برای پیروزی

زمان تنها به ما اجازه می‌دهد که نگاهی اجمالی به دو جنبه از آماده‌سازی اسرائیل برای پیروزی داشته باشیم: نخست، ساختار و محتوای این بخش از کتاب‌مان، و بعد برخی از جوانب معنای اصلی آن. بیایید با نگاهی اجمالی به ساختار و محتوای آن شروع کنیم.

ساختار و محتوا

کتاب یوشع با اسرائیل در دشت‌های موآب، در شرق رود اردن آغاز می‌شود؛ منطقه‌ای که اغلب ماوراءالنهر نامیده می‌شود و به معنای «آن سوی اردن» است. این سرزمین‌ها به قدری وسیع بودند که بر اساس باب ۳۲ کتاب اعداد، اسباط رئوبین، جاد، و نیمی از سبط منسی، از موسی اجازه اقامت در آنجا را درخواست کردند و به آنها داده شد. اما در آغاز کتاب‌مان، خدا به یوشع فرمان داد که آماده شود تا اسرائیل را به سمت غرب و به سوی پیروزی بر سرزمین کنعان هدایت کند. این منطقه گاهی کرانه باختری خوانده می‌شود که به معنای «کناره رود اردن» است. این بخش در مورد آماده‌سازی اسرائیل برای پیروزی به سه مرحله تقسیم می‌شود که زنجیره فرماندهی مناسب برای هر نبرد آتی در کتاب را به ما معرفی می‌کند.

فرامین خدا

ما ابتدا فرامین خدا به یوشع را در ۱: ۱-۹ می‌خوانیم. در آیه ۲، خدا به یوشع گفت، «برخیز و از این اردن عبور کن، تو و تمامی این قوم.» او سپس سه بار در آیات ۶، ۷، و ۹ به یوشع گفت: «قوی و دلیر باش.»

فرامین یوشع

سپس نویسنده ما فرامین یوشع را در پاسخ به دستورات خداوند ذکر کرد. یوشع در ۱: ۱۰-۱۵ به اسرائیل فرمان داد تا خود را آماده کنند. در آیه ۱۱، او به افسران خود دستور داد تا به اسرائیل بگویند، «برای خود توشه حاضر کنید»، و در آیه ۱۴ او به طور ویژه به اسباط ماوراءالنهر فرمان داد که، «جمع مردان جنگی پیش روی برادران خود عبور کنید.»

اطاعت اسرائیل

در آخر، نویسنده ما اطاعت اسرائیل از یوشع را در ۱: ۱۶-۱۸ گزارش داد. در آیه ۱۶، همه اسباط متفق‌القول خود را به خدمت وفادارانه متعهد ساختند و به یوشع گفتند: «هر جا ما را بفرستی، خواهیم رفت.»

با در نظر داشتن ساختار و محتوای سه جانبه آمادگی اسرائیل برای پیروزی، باید در مورد معنای اصلی صحبت کنیم. چرا نویسنده ما کتاب خود را اینگونه شروع کرد؟

معنای اصلی

دشوار نیست که ببینیم کتاب یوشع با تصویری بسیار مثبت از آمادگی اسرائیل برای فتح کنعان آغاز می‌شود. فرمان خدا مستقیم و اطمینان‌بخش بود. یوشع تمام اسباط را به تبعیت فرا خواند. و هیچ نشانه‌ای از تردید از سوی حتی یک اسرائیلی در مورد فراخوان به پیشروی در نبرد وجود ندارد. روشن است که از آنجایی که مخاطبین اولیه یوشع با دشمنان مختلفی روبرو بودند که در برابر آنها قرار داشتند، می‌بایست از این روایت آرمانی در مورد چگونگی واکنش یوشع و اسرائیل به فرمان خدا الگوبرداری می‌کردند.

اقتدار الهی

وقتی نگاه دقیق‌تری به این باب می‌اندازیم، متوجه می‌شویم که تصویر مثبت نویسنده ما پنج مضمون را معرفی می‌کند که بارها و بارها در سرتاسر کتاب او به چشم می‌خورند. در وهله اول، او در روایت خود از آمادگی برای پیروزی در باب ۱، بر اقتدار الهی در پس آمادگی اسرائیل تاکید کرد. صحنه آغازین فرامین خدا در آیه ۱ با این جمله آغاز می‌شود که، «خداوند یوشع... را خطاب کرده، گفت.» این عبارت نشان می‌داد که خدا، اقتدار پس فرامین یوشع بود. در همین راستا، وقتی که خدا در آیه ۵ به یوشع گفت، «چنانکه با موسی بودم، با تو خواهم بود»، خود او جانشینی موسی توسط یوشع را تایید کرد. همچنین می‌بینیم که همین مضمون در اطاعت اسرائیل نیز، آنجا قوم اسرائیل در آیه ۱۷ پاسخ می‌دهند، «چنانکه موسی را در هر چیز اطاعت نمودیم، تو را نیز اطاعت خواهیم نمود»، برجسته شده است. مخاطب اولیه می‌بایست آمادگی اسرائیل برای پیروزی را جدی می‌گرفت، چون خدا و یوشع – جانشین منصوب‌شده الهی موسی – هدایت‌گر این وقایع بودند.

عهد خدا

در وهله دوم، آمادگی یوشع برای پیروزی بر اهمیت عهد خدا نیز تاکید می‌کرد. در صحنه آغازین فرامین خدا، او در آیه ۶ به یوشع گفت، «تو این قوم را متصرف زمینی که برای پدران ایشان قسم خوردم که به ایشان بدهم، خواهی ساخت.» این متن از دو جهت به عهد خدا با اسرائیل اشاره دارد. نخست، قرار نبود که اسرائیل صرفاً کنعان را دریافت کند، بلکه «وارث» آن می‌شد – از فعل عبری ناخال (נָחַל). سرزمین کنعان تقریباً سی بار در کتاب تثنیه و بیش از چهل بار در کتاب یوشع به عنوان «میراث» پایدار اسرائیل مورد اشاره قرار گرفته است. و دوم، در همین آیه می‌خوانیم که خدا «برای پدران ایشان قسم» خورد که این سرزمین را به آنها بدهد. این عبارت به باب

۱۵ کتاب پیدایش اشاره می‌کند که خدا با ابراهیم عهد بست — یا «ابرام» در آن زمان — که کنعان را به فرزندان او بخشید. عهد خدا با پدران اسرائیل نشان می‌داد که کنعان، بر اساس عهد الاهی، نه تنها به اسرائیل در روزگار یوشع، بلکه به مخاطبین اصلی کتاب ما نیز تعلق داشت. و به همین دلیل، آنها می‌توانستند در زمان خود با قدرت و شجاعت، درست همانطور که خدا به یوشع دستور داده بود، رو به جلو حرکت کنند.

معیار شریعت موسی

در وهلهٔ سوم، نویسنده به روشنی بیان کرد که رعایت معیار شریعت موسی برای هر نسل از اسرائیل ضرورت دارد تا در نبرد و تصاحب سرزمین وعده پیروز شوند. در آیهٔ ۷ از صحنهٔ آغازین، خدا به یوشع فرمان داد که: «برحسب تمامی شریعتی که بندهٔ من، موسی تو را امر کرده است متوجه شده، عمل نما... تا... کامیاب شوی.» همانطور که داستان فتح یوشع بارها و بارها نشان می‌دهد، مخاطبان اولیهٔ کتاب ما باید دیدگاهی حیاتی در مورد کشمکش‌هایی که پیش روی‌شان قرار داشت را درک می‌کردند: اطاعت از شریعت موسی به پیروزی ختم می‌شد؛ ناطاعتی به شکست منجر می‌شد.

قدرت خارق‌العادهٔ خدا

در وهلهٔ چهارم، آمادگی یوشع برای پیروزی به این نکته اشاره می‌کند که قدرت خارق‌العادهٔ خدا فتح کنعان را ممکن ساخت. صحنهٔ آغازین فرامین خدا در آیهٔ ۵، وقتی که خدا به یوشع گفت، «با تو خواهیم بود» نیز این نقطه‌نظر را برجسته می‌کند. و همین مضمون در آیهٔ ۹ تکرار می‌شود که خدا به یوشع می‌گوید، «در هر جا که بروی یهوه خدای تو، با توست.» همانطور که متونی مانند دوم تواریخ ۲۰: ۱۷ نشان می‌دهند، صحبت از همراهی خدا با قوم خود در بستر جنگ، به این معنا بود که خدا در کنار آنها و برای آنها با قدرت خارق‌العادهٔ خود خواهد جنگید. و به طریق مشابه، در صحنهٔ اطاعت اسرائیل در یوشع ۱: ۱۷، اسباط اسرائیل مشتاقانه به یوشع جواب دادند، «یهوه، خدای تو، با تو باشد چنانکه با موسی بود.» در واقع، فتح اسرائیل یک مسئلهٔ صرفاً انسانی نبود. هیچ نسلی از اسرائیل با نیروی خود وارد این جنگ نمی‌شد. فقط در صورتی می‌توانستند امید به موفقیت داشته باشند که خدا کنار اسرائیل و برای اسرائیل می‌جنگید.

در یوشع ۱: ۵ خدا از طریق یوشع وعده می‌دهد که وقتی اسرائیل وارد می‌شوند تا سرزمین را فتح کنند، با آنها باشد. و البته، به طور واضح حضور خداوند به هر شکل و صورتی، معنادار است؛ همیشه خوب است که خدا را در کنار خودتان داشته باشید. اما در آنجا مسئله فراتر از این است چون این زبان جنگ مقدس و جنگاور الاهی است. من یکی از آن محققان عهد عتیق هستم که فکر می‌کنم باب ۳ خروج و باب ۶ خروج تعلیم می‌دهند که نام «یهوه»

در اصل مخفف «یهوه خدای لشگرها» است. بنابراین، همین نام یهوه، این نام عهد عتیق برای خدا، به شخصیت او به عنوان خدایی اشاره می‌کند که برای قوم خودش می‌جنگد. و به این ترتیب، فکر می‌کنم «عمانوئیل» هم ریشه در همین بن‌مایه دارد که خدا فقط برای کمک به آنها یا تشویق‌شان حضور ندارد، بلکه خدا به عنوان خدایی حاضر است که لشگرهای آسمان را فرماندهی خواهد کرد، و همه آنچه که یوشع و اسرائیل لازم است انجام بدهند این است که از هدایت خدا پیروی کنند، و او برای آنها خواهد جنگید، که یک مضمون اصلی در سرتاسر کتاب یوشع است. بنابراین، در اصل این یک وعده است، که خدا نه فقط با آنها خواهد بود بلکه برای‌شان خواهد جنگید.

– کشیش مایکل گلودو

همه اسرائیل

در وهله پنجم، باب آغازین کتاب یوشع اهمیت مشارکت همه اسرائیل را نشان می‌دهد. همانطور که پیش‌تر اشاره کردیم، فرامین یوشع در آیه ۱۴ مستقیماً اسباط ماوراءالنهر را خطاب داد و به آنها گفت، «جمیع مردان جنگی پیش روی برادران خود عبور کنید.» و مشارکت همه اسرائیل در فتح، دوباره در صحنه اطاعت اسرائیل هم ظاهر می‌شود. در آیه ۱۸، اسرائیلیان به یوشع پاسخ دادند، «هر کسی که از حکم تو رو گرداند... کشته خواهد شد.» همانطور که خواهیم دید، نویسنده یوشع در سرتاسر کتاب خود این کمال مطلوب را به مخاطبین اولیه‌اش ارائه داد که اگر امیدوارند تا در کشمکش‌های پیش روی‌شان در زمان خود موفقیت کامل کسب کنند، باید همه اسرائیل به مثابه یک قوم و ملت در کنار هم بایستند.

نویسنده کتاب ما بعد از معرفی فتح پیروزمندانه روزگار یوشع با ارائه کمال مطلوبی از آمادگی اسرائیل برای پیروزی، به پیروزی‌های اولیه اسرائیل بر دو شهر، یعنی شهرهای اریحا و عای پرداخت.

پیروزی‌ها بر دو شهر

در این مرحله، کتاب ما اولین مرحله فتح کنعان به دست یوشع را توصیف می‌کند. یوشع دوازده سبط اسرائیل را از اردن عبور داد و در جلجال اردو زدند. یوشع اسرائیل را از جلجال به شهر اریحا هدایت کرد. و بعد از شکست اریحا، مسیرشان را به سمت عای ادامه دادند. اسباط اسرائیل بعد از آنکه عای را هم شکست دادند، به قلب سرزمین وعده، یعنی به کوه جرزیم و کوه ایبال رفتند و در آنجا این موفقیت‌های اولیه را از طریق تجدید عهد خود با خدا، جشن گرفتند.

ما طی دو مرحله به این گزارش پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر مذکور نگاه خواهیم کرد. اول، ساختار و محتوای آن را ترسیم می‌کنیم و بعد معنای اصلی آن را خلاصه خواهیم کرد. بیایید با ساختار و محتوا شروع کنیم.

ساختار و محتوا

به طور کلی، روایات شناخته شده نبردهای ارجا و عای درسی برای تضادها هستند. و این درس به قدری برای نویسنده ما اهمیت داشت که یک چهارم کتاب او را در بر می‌گیرد. همانطور که خواهیم دید، یوشع اسرائیل را در پیروزی بر هر دو شهر هدایت کرد اما مسیرهای پیروزی بسیار متفاوت بودند. همه جنبه‌های نبرد برای اریحا آرمانی بودند و به طرز شگفت‌انگیزی از برکت خدا برخوردار بود. اما پیروزی بر عای تنها پس از آن حاصل شد که اسرائیل از عدم وفاداری جدی خود به خدا توبه کرد.

شهر اریحا

روایت پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر در باب‌های ۲-۸، به سه قسمت تقسیم می‌شود: شهر اریحا در ۲: ۱-۶؛ شهر عای در ۷: ۱-۸؛ ۲۹؛ و خاتمه با تجدید عهد در ۸: ۳۰-۳۵. بیابید ابتدا به روایت پیروزی اسرائیل بر اریحا نگاه کنیم.

جاسوسان یوشع و راحاب. داستان اریحا شامل چهار قسمت عمده است. این داستان با جاسوسان یوشع و راحاب در ۲: ۱-۲۴ شروع می‌شود. در این قسمت، یوشع جاسوسانی برای واری شهر فرستاد. آنها با راحاب روبرو شدند که به خدای اسرائیل روی آورد، از جاسوسان محافظت کرد، و وعده‌ای رسمی برای امنیت دریافت کرد. بعد جاسوسان با اطمینان از اینکه خدا به اسرائیل پیروزی خواهد بخشید، به نزد یوشع برگشتند. در موازنه با این آغاز، قسمت چهارم و نهایی، داستان اریحا را به پایان می‌برند. در ۶: ۲۲-۲۷، روایت به جاسوسان یوشع و راحاب بر می‌گردد. در این قسمت، یوشع به جاسوسان دستور داد که به سوگند محافظت از راحاب احترام بگذارند و او و خانواده‌اش در اسرائیل پذیرفته شدند. نویسنده ما با آغاز و پایان داستان با راحاب و جاسوسان، هرآنچه را که در باب‌های ۲ تا ۶ رخ داد به عنوان بخشی از نبرد برای اریحا به تصویر کشید.

حال، عبرانیان ۱۱: ۳۱ و یعقوب ۲: ۲۵ به ما یادآوری می‌کنند که چطور باید از این نکته تجلیل کنیم که ایمان راحاب که در اطاعت او نمایان شد، وی را از داوری خدا نجات داد. اما وقتی که این قسمت را در زمینه بزرگتر آن قرار می‌دهیم، می‌توانیم ببینیم که نویسنده‌مان بر موارد دیگری نیز برای مخاطب اولیه خود تاکید کرد.

عبور معجزه‌وار از اردن. دو قسمت از وقایع شگفت‌انگیز معجزه‌وار در بین دو سوی این دو طیف رخ می‌دهند. در یک سو، ما عبور معجزه‌وار اسرائیل از رود اردن را در ۳: ۱-۵: ۱۲ می‌بینیم. این باب‌ها با آمادگی آیینی اسرائیل در ساحل شرقی شروع می‌شوند و بر سرسپردگی آنها به خدا و تاییدشان از طرف خدا تاکید دارد. بعد کاهنان، که تابوت عهد را حمل می‌کردند قدم در رودخانه می‌گذارند و اردن شکافته می‌شود. در نیمه راه، دوازده مرد دوازده

ستون سنگی را در کنار کاهنان برپا کردند و قوم از میان آنها گذشتند. بعد از آنکه عبورشان تمام شد، ستون‌های سنگی را به ساحل غربی منتقل کردند، رود بسته شد و دوازده ستون به عنوان یادبود در جلجال برپا شد. نویسنده ما در موازنه با آغاز آیینی این بخش، سپس گزارش داد که چطور یوشع اسرائیل را از طریق ختنه تقدیس کرد. و چهار روز بعد، اسرائیل عید فصح را جشن گرفتند و برای اولین بار، به جای من از محصول کنعان خوردند.

سقوط معجزه‌وار اریحا. از اینجا به سومین قسمت می‌رسیم: یعنی سقوط معجزه‌وار اریحا در ۵: ۱۳-۶: ۲۱. نویسنده ما برای معرفی این جنگ، با تصویری مرموز شروع کرد که پیروزی خارق‌العاده آتی یوشع را توضیح می‌داد. هنگامی که یوشع به اریحا نزدیک می‌شد، با فرشته‌ای مواجه شد و در ۵: ۱۳، سوالی مهم از او پرسید: «آیا تو از ما هستی یا از دشمنان ما؟» فرشته در آیه ۱۴ پاسخ داد، «نی، بلکه من سردار لشگر خداوند هستم که الان آمدم.» وقتی که یوشع با فروتنی به زمین افتاد و سجده کرد، فرشته به یوشع گفت که نعلین خود را از پا در بیاورد چون بر زمین مقدس ایستاده است. و فرشته با این کار، از پشتیبانی لشگر آسمان به یوشع اطمینان داد. پس از این تصویر، خدا دستوراتی برای حمله به اریحا صادر کرد - حمله‌ای که کاملاً بر پشتیبانی لشگر آسمان تکیه داشت. اسرائیل باید شش روز متوالی در اطراف شهر، در حالی که کاهنان تابوت عهد را پیشاپیش آنها حمل می‌کردند، رژه می‌رفت. در روز هفتم، آنها باید هفت بار دور شهر رژه می‌رفتند. کاهنان باید در شیپورهای خود می‌دمیدند و لشگرهای فرشتگان را برای نبرد فرا می‌خواندند. و قوم می‌بایست فریاد می‌زدند و بعد از سقوط معجزه‌وار دیوارهای شهر، وارد آن می‌شدند. اسرائیل از تمام دستورات خدا اطاعت کرد.

ذکر یک ویژگی این داستان که بارها و بارها در فتح یوشع پدیدار می‌شود، اهمیت دارد. بر طبق ۶: ۱۷، یوشع فرمان داد که، «خود شهر و هرآنچه در آن است برای خداوند حرام خواهد شد.» عبارت «حرام خواهد شد» یا «از بین ببرید» و «به کلی نابود کنید» در دیگر ترجمه‌های فارسی، ترجمه فعل عبری خرام (חָרַם) است. همانطور که در درس قبلی اشاره کردیم، این اصطلاح در تناظر با اسم موصوف خِرم (חֵרֶם) دارای جوهره معنایی یک عمل پرستشی هستند. خارج از زمینه جنگ، در متونی مانند لایوان ۲۷: ۲۸ از همین اصطلاح‌شناسی برای اشاره به وقف دائم انسان‌ها، حیوانات، یا زمین به خدمت پرستش استفاده می‌شود. اما در بستر جنگی، مانند کتاب یوشع، به کشتن حیوانات و مردم، و وقف فلزات ارزشمند و امثال آن به خیمه اشاره دارد.

برای درک اینکه چطور این اعمال، پرستش به حساب می‌آمدند، باید به یاد داشته باشیم که ارتش‌های عادی - از جمله ارتش اسرائیل - خود را از طریق غارت و بردگانی که در نبرد به دست آورده بودند غنی می‌ساختند. اما در متونی مانند تشیه ۲۰: ۱۶، خدا فرمان داد که به جز استثنائاتی مانند راحاب، ساکنان کنعان به عنوان یک عمل پرستشی باید به او وقف می‌شدند. اسرائیل در انجام این کار، با قدرشناسی تصدیق می‌کرد که پیروزی در این نبرد در اصل پیروزی خدا بود.

شهر عای

نویسنده ما پس از پیروزی در اریحا، در ۷: ۱-۸: ۲۹ به موضوع پیروزی اسرائیل در شهر عای پرداخت. **شکست اسرائیل.** قسمت عای در سه مرحله آشکار می‌شود. اول، شرح مختصری از شکست اسرائیل در شهر عای را در ۷: ۱-۵ می‌بینیم. در این داستان، جاسوسان به اشتباه به یوشع توصیه می‌کنند که عای، یک پیروزی آسان خواهد بود. بنابراین، او تنها بخشی از لشکر خود را برای حمله فرستاد. همچنین می‌آموزیم که مردی به نام عخان، بخشی از غنیمت اریحا را به جای آنکه وقف خدا کند، به طور پنهانی برای خود نگه داشت. بدین ترتیب، تحت داوری خدا سی و شش اسرائیلی در عای کشته، و مابقی سرکوب شدند.

توبه اسرائیل. در مرحله دوم در ۷: ۶-۲۶، درباره توبه اسرائیل می‌خوانیم. یوشع نزد خدا ضجه و زاری کرد و خدا دلیل شکست اسرائیل را آشکار ساخت. مطابق ۷: ۱۱، گناه عخان به قدری فاحش بود که خدا اعلام کرد، «اسرائیل... از عهدی نیز که به ایشان امر فرمودم تجاوز نموده‌اند.» خدا دستور داد که عخان را پیدا کنند. و هنگامی که عخان به گناه خود اعتراف کرد، او همراه با خانواده‌اش و هرآنچه که داشت، مطابق دستور خدا «به نابودی سپرده شدند.» همان نابودی که در مورد کنعانیان به علت گناهان وحشتناکشان دستور داده شده بود، در مورد این خانواده اسرائیلی نیز اعمال شد.

گناه عخان بسیار ویرانگر بود، و دلیل آن این است که خدا به فرزندان اسرائیل دستور داده بود تا هنگام شکست اریحا، فتح اریحا، همه چیز را به او وقف کنند... و بنابراین، کاری که او انجام داد این بود که چیزی را برای خودش برداشت که نه تنها به او تعلق نداشت بلکه متعلق به خدا بود، و این کار بسیار وحشتناکی بود که او انجام داد. حال، این مسئله بسیار غم‌انگیزی است چون در عین حال، عهدی که خدا بست یک عهد فردی با اسرائیل نبود... ما در تفکر خودمان بسیار فردگرا هستیم. برای ما بسیار دشوار است که درک کنیم همه در مقابل یکدیگر مسئول هستیم. اما وقتی که عخان گناه می‌کند، این فقط گناه او نبود، گناهی است که کل ملت را تحت تاثیر قرار می‌دهد چون او بخشی از این جامعه ایمانی است. و من فکر می‌کنم که این فقط یک مورد مربوط به عهد عتیق نیست، بلکه وقتی درک کنیم که همه ما به هم مرتبط هستیم و کاری که یک نفر انجام می‌دهد بر کل تاثیر می‌گذارد، متوجه می‌شویم که به عهد جدید هم مربوط است. و این دقیقاً همان چیزی است که در رابطه با عخان و گناه او اتفاق افتاد.

- دکتر تی. جی. بتس

پیروزی اسرائیل. قدم سوم در ۸: ۱-۲۹، نتایج توبه اسرائیل را نشان می‌دهد: پیروزی اسرائیل بر عای. ما شاهد یک الگوی آشنا در اینجا هستیم. خدا به یوشع فرمان داد که یک کمین برپا کند. یوشع نیز بر همین اساس

دستوراتی به قوم داد. قوم اطاعت کردند. و با شروع جنگ، خداوند از طریق مداخله خارق‌العاده خود به اسرائیل پیروزی بخشید.

تجدید عهد

بعد از موفقیت‌ها در اریحا و عای، روایت پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر با تجدید عهد در ۸: ۳۰-۳۵ پایان می‌گیرد. اسرائیل در اطاعت از فرمان موسی در تثیبه ۱۱: ۲۹، اسرائیل با حرکت به طرف قلب سرزمین وعده در کوه جرزیم و ایبال، تکمیل اولین قسمت از فتح خود را جشن گرفت. همه شریعت موسی قرائت شد، و تمام قوم تعهد خود به اطاعت از عهد خدا را تجدید کردند.

با در نظر داشتن ساختار و محتوای پیروزی‌های اسرائیل بر این دو شهر، در موقعیتی هستیم که درباره معنای اصلی این باب‌ها صحبت کنیم.

معنای اصلی

اگرچه مخاطبین اصلی با شرایطی روبرو بودند که با شرایطی که یوشع با آن مواجه بود تفاوت داشت، اما نویسنده یوشع روایت اریحا را کمال مطلوبی می‌دانست که این مخاطبین می‌بایست به روش‌های مناسب زمان خودشان از آن الگوبرداری می‌کردند. نویسنده ما همچنین عای را به عنوان درسی درباره آنچه که باید در زمان شکست جنگی به دلیل قصور از فرامین خدا انجام می‌دادند، ارائه کرد. و جشن بزرگ تجدید عهد تأیید کرد که رحمت خدا در جنگ باید مخاطبین اصلی را به جشن گرفتن موفقیت‌های خود در نبرد با تجدید تعهدات‌شان نسبت به عهد خدا تشویق کند.

اقتدار الهی

نویسنده ما برای اثرگذاری بر مخاطبان خود از این طریق، یک بار دیگر پنج مضمون اصلی در روایت خود از پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر مذکور را برجسته کرد. در وهله اول، او بر اقتدار الهی در پس این رویدادها تأکید کرد. در روایت عبور از رود اردن، در ۳: ۷ اینطور می‌خوانیم: «خداوند یوشع را گفت.» درست مانند قبل، این عبارت اقتدار خدا را در هر چیزی که یوشع به مردم فرمان انجام آنها را می‌داد نشان می‌دهد. و در سقوط معجزه‌وار اریحا، در ۶: ۲، دوباره این عبارت را می‌یابیم که، «یهوه به یوشع گفت.»

نویسنده ما برای تأکید بر اقتدار الهی، همچنین به این نکته اشاره کرد که یوشع، جانشین موسی بود. در عبور معجزه‌وار از اردن در ۴: ۱۴، اسرائیل از یوشع ترسیدند، «چنانکه از موسی ترسیده بودند.» در ۴: ۲۳ می‌خوانیم، «یهوه، خدای شما، آب اردن را پیش روی شما خشکانید... چنانکه یهوه خدای شما به بحر قلزم کرد.» و در سقوط

معجزه‌وار اریحا، در ۵: ۱۵، فرشته به یوشع فرمان داد تا، «نعلین خود را از پایت بیرون کن زیرا جایی که تو ایستاده‌ای مقدس است.» - درست همانطور که خدا در خروج ۳: ۵ به موسی فرمان داده بود.

حال در روایت شهر عای، اسرائیل ابتدا در خدمت وفادارانه به خدا شکست خورد. اما با توبه اسرائیل، در ۷: ۱۰ می‌خوانیم که، «خداوند به یوشع گفت.» عبارت «خداوند به یوشع گفت» همچنین در پیروزی اسرائیل بر عای در ۸: ۱ و ۱۸ نیز به چشم می‌خورد. یک بار دیگر نویسنده ما تاکید کرد که این رویدادها می‌بایست راهنمای مخاطب او باشند چون آنها از طرف خود خدا و یوشع - جانشین موسی - هدایت می‌شدند.

عهد خدا

در وهله دوم، روایت پیروزی‌های اسرائیل بر این دو شهر همچنین این نکته را تقویت می‌کرد که عهد خدا، کنعان را به عنوان سرزمین برای اسرائیل تعیین کرده است. در جشن آیینی پس از عبور از اردن، در ۵: ۶، کنعان به عنوان زمینی که خداوند برای پدران ایشان قسم خورده بود که به آنها بدهد، مورد اشاره قرار گرفت. و در همین راستا، در داستان جاسوسان یوشع، راحاب در ۲: ۹ اعتراف کرد که، «بپوه این زمین را به شما داده.» همچنین جاسوسان با اطمینان خاطر به نزد یوشع برگشتند و در ۲: ۲۴ گفتند که، «هر آینه خداوند تمامی زمین را به دست ما داده است.» باز هم در همین راستا، در ۶: ۱۶، در سقوط اریحا یوشع به لشکر اسرائیل فرمان داد، «صدا زنید، زیرا خداوند شهر را به شما داده است.» این ارجاعات به عهد خدا برای اطمینان‌بخشی به مخاطبان اولیه از حق الاهی خود نسبت به سرزمین وعده، علیرغم شرایطی که با آن مواجه بودند، طرح‌ریزی شده بود.

معیار شریعت موسی

در وهله سوم، پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر همچنین نشان داد که اطاعت از معیار شریعت موسی برای اسرائیل در نبرد ضرورت داشت. روایت عبور از اردن در ۴: ۱۰، به ما می‌گوید که کاهنان اسرائیل را «به حسب آنچه موسی به یوشع امر کرده بود» هدایت کردند. یوشع ۴: ۱۲ گزارش می‌دهد که اسباط نیز «چنانکه موسی به ایشان گفته بود» آرایش نظامی گرفتند. در ۵: ۲، یوشع اسرائیلیان را مطابق شریعت موسی ختنه کرد. در ۵: ۱۰، اسرائیل فصیح را در روزی که موسی مقرر کرده بود جشن گرفتند. در همین راستا، در خاتمه روایت جاسوسان یوشع و راحاب در ۶: ۲۲، یوشع به جاسوسان فرمان داد که با راحاب «چنانکه برای وی قسم خوردید» برخورد کنند - این معیاری بود که توسط شریعت موسی مقرر شد. و در ۶: ۲۴، نویسنده اشاره کرد که اسرائیل همانطور که موسی در تشبیه فرمان داده بود، «شهر [اریحا] را با آنچه در آن بود، به آتش سوزانیدند.»

به طریق مشابه، ناطاعتی از شریعت موسی دلیل شکست در عای را توضیح می‌داد. در ۷: ۱ می‌آموزیم که اسرائیلیان در سرپیچی مستقیم از شریعت موسی، «در آنچه حرام شده بود خیانت ورزیدند.» و در ۷: ۱۵، یوشع با

تاکید بر اینکه عخان «از عهد خداوند تجاوز نموده» اسرائیل را به سوی توبه هدایت کرد. خود خدا نتیجه این ناطاعتی را در ۷: ۱۳ اعلام کرد و گفت که تا گناه عخان اصلاح نشود، اسرائیل نمی‌تواند در برابر دشمنان خود بایستد. این نکته به قدری اهمیت دارد که نویسنده در ۲۲: ۲۰ به آن رجوع می‌کند. او توضیح می‌دهد که خشم خدا شامل تمام قوم اسرائیل شد چون، «عخان... درباره چیز حرام خیانت» کرد. البته، به محض آنکه اسرائیل به تخلف عخان رسیدگی کرد، شکست به پیروزی تبدیل شد.

این دیدگاه بار دیگر در تجدید عهد اسرائیل بعد از پیروزی‌های اسرائیل مورد تاکید قرار گرفت. در ۸: ۳۱، اسرائیل «چنانکه موسی، بنده خداوند، بنی اسرائیل را امر فرموده بود» حاضر شدند و «به طوری که در کتاب تورات موسی مکتوب است»، مذبحی بنا کردند. در ۸: ۳۲ یوشع نسخه‌ای از شریعت موسی را بر سنگ‌ها نوشت. و بر اساس ۸: ۳۳، آنها قوم را «چنانکه موسی بنده خداوند امر فرموده بود» ترتیب دادند. این تمرکز بر شریعت موسی به وضوح نشان داد که پیروزی و شکست برای مخاطبین اولیه کتاب ناشی از اطاعت و ناطاعتی از شریعت موسی است.

کل کتاب یوشع یک تعلیم واقعا محکم درباره اطاعت از شریعت خدا، یا شریعت موسی دارد. کل کتاب، از ابتدا تا پایان یک فراخوان به فرمانبرداری است، و نشان می‌دهد که اطاعت از خدا چه نتایجی همراه خود دارد. به همین دلیل است که از همان ابتدای کتاب در ۱: ۸ می‌خوانیم که، «این کتاب تورات از دهان تو دور نشود، بلکه روز و شب در آن تفکر کن تا بر حسب هر آنچه در آن مکتوب است متوجه شده، عمل نمایی زیرا همچنین راه خود را فیروز خواهی ساخت، و همچنین کامیاب خواهی شد.»

- شبان ارنان کروز

قدرت خارق‌العاده خدا

در وهله چهارم، پیروزی‌های اسرائیل بر دو شهر اریحا و عای همچنین بر قدرت خارق‌العاده خدا تاکید می‌کرد. این مضمون در باب‌هایی که به سقوط اریحا منجر می‌شوند به طور مکرر ظاهر می‌شود. در قسمت اول که به جاسوسان یوشع و راحاب مربوط می‌شود، راحاب در ۲: ۹ تصدیق کرد که، «ترس [اسرائیل] بر ما مستولی شده است.» و در ۲: ۲۴ جاسوسان تایید کردند که، «تمام مردم آنجا از ترس ما به وحشت افتاده‌اند» (ترجمه شریف). متونی مانند ۱۱: ۲۲-۲۵ نشان می‌دهند خدا غالبا با هراس‌افکنی در دل دشمنان اسرائیل، قدرت خارق‌العاده خود را در برابر آن دشمنان به نمایش می‌گذارد.

فراتر از این، هنگام عبور از اردن، خدا در ۳: ۷ به یوشع اعلام کرد که، «با تو هستم.» همانطور که پیش‌تر اشاره کردیم، این عبارت نشان می‌داد که خدا با قدرتی خارق‌العاده برای اسرائیل می‌جنگید. در ۳: ۱۰، یوشع سخنان

خدا را به اسرائیلی‌ها اعلام کرد و دوباره گفت، «خدای زنده در بین شما - یا با شما - است.» و در ۵: ۱، وقتی که قلب کنعانیان از ترس گداخته شد، دست خدا در کار می‌بینیم.

تقریباً تمام ابعاد سقوط اریحا این مضمون را نشان می‌دهند. این به ویژه در ۶: ۲۰، زمانی که توسط قدرت خارق‌العاده خدا «حصار شهر به زمین افتاد» آشکار است. و جای تعجب نیست که نویسنده ما گزارش خود از جاسوسان یوشع و راحاب را در ۶: ۲۷ با بیان این جمله به پایان می‌برد که، «خداوند با یوشع می‌بود.» همانطور که ممکن است انتظار داشته باشیم، قدرت خارق‌العاده خدا در مرحله اول شکست اسرائیل در عای دیده نمی‌شود. در عوض، در ۷: ۵ می‌خوانیم که «دل قوم [اسرائیل]» - به جای کنعانیان - از ترس «گداخته شد.» و زمانی که خدا اسرائیل را در ۷: ۱۲ به توبه خواند، به یوشع گفت، «من دیگر با شما نخواهم بود» تا زمانی که آنها با گناه عخان برخورد کنند. اما بعد از برخورد اسرائیل با عخان، خدا قدرت خارق‌العاده خود را بار دیگر در پیروزی بر عای به نمایش گذاشت. در ۸: ۱۸ خدا به یوشع فرمان داد، «مزراقی که در دست توست، به سوی عای دراز کن» و آنها در نبرد پیروز شدند.

در سرتاسر این باب‌ها، نویسنده ما از پیروزی‌های اولیه یوشع بر دو شهر استفاده کرد تا به این نکته اشاره کند که مخاطبان اولیه او نمی‌توانند در جنگ‌های خود توسط قدرت انسانی پیروز شوند. پیروزی، تنها از طریق قدرت خارق‌العاده خدا حاصل می‌شود.

همه اسرائیل

در وهله پنجم، پیروزی‌های اسرائیل بر شهرهای اریحا و عای، بر اهمیت مشارکت تمام اسرائیل در فتح تاکید می‌کرد. در قسمت عبور اسرائیل از رود اردن، متن‌های ۳: ۱، ۱۷ به ما می‌گویند که «تمامی بنی‌اسرائیل» با یوشع عبور کردند. در ۴: ۱۴ «خداوند یوشع را در نظر تمامی اسرائیل بزرگ ساخت.» و البته، «دوازده مرد» در ۴: ۴، و «دوازده ستون» در ۴: ۸، ۹ و ۲۰، نماینده دوازده سبط اسرائیل بودند. فرای این، طبق ۵: ۸ «تمام قوم» اسرائیل در جلجال خننه شدند. در زمان سقوط اریحا، خدا در ۶: ۳ فرمان داد که یوشع همراه «همه مردان جنگی» دور شهر رژه برود.

یک بار دیگر، شاهد تضاد چشمگیری در شکست اسرائیلیان در عای هستیم. در ۷: ۳، جاسوسان به یوشع گفتند، «تمامی قوم برنیابند.» فقط زمانی که اسرائیل توبه کرد است که نویسنده بار دیگر در ۷: ۲۳ به مشارکت «جمیع بنی‌اسرائیل» اشاره می‌کند. و در ۷: ۲۴، ۲۵ «تمامی بنی‌اسرائیل» در داوری علیه عخان با هم همراه شدند. همانطور که می‌توانیم در این مرحله انتظار داشته باشیم، در تجدید عهد در ۸: ۳۳، «تمامی اسرائیل» در حضور خدا ایستادند. نویسنده ما در این بخش از کتاب خود توجهات را به مشارکت تمامی اسرائیل جلب کرده است تا شکی باقی نماند که هر نسل از اسباط اسرائیل باید برای مشارکت در جنگ‌ها شانه به شانه هم آماده باشند.

بعد از اینکه دیدیم چطور روایت فتح پیروزمندانه اسرائیل با آمادگی برای پیروزی شروع می‌شود و به سوی پیروزی اسرائیل بر دو شهر اریحا و عای پیش می‌رود، اکنون می‌توانیم به پیروزی‌های بعدی اسرائیل بر دو ائتلاف پردازیم.

پیروزی‌ها بر دو ائتلاف

نویسنده کتاب یوشع می‌توانست مابقی روایت فتح سرزمین وعده به دست یوشع را از راه‌های مختلفی بیان کند. اما او ترجیح داد که بر چگونگی گسترش فتح یوشع از دو شهر به دو منطقه، یعنی مناطق جنوبی و شمالی سرزمین متمرکز شود. همانطور که خواهیم دید، این بخش از کتاب او ارتباط ویژه‌ای با نیازهای مخاطبین اولیه‌اش داشت، چون نشان می‌داد که فتح یوشع به کل سرزمینی که خدا به اسرائیل وعده داده بود گسترش پیدا کرد. قبل از این مرحله در کتاب‌مان، فتح اسرائیل آنها را از ماوراءالنهر به اریحا و عای، و کوه ایبال و جرزیم برده بود. اما در این بخش، نویسنده ما به طرح این مسئله پرداخت که ائتلاف‌هایی علیه یوشع در سراسر کنعان، ابتدا در جنوب و سپس در شمال، تشکیل شدند. در حینی که پیروزی‌های اسرائیل بر این دو ائتلاف را بررسی می‌کنیم، یک بار دیگر به طور خلاصه به ساختار و محتوای این بخش و سپس به معنای اصلی آن نگاهی خواهیم داشت. بیایید با نگاهی اجمالی به ساختار و محتوای این بخش شروع کنیم.

ساختار و محتوا

پیروزی‌های اسرائیل بر دو ائتلاف در باب‌های ۹ تا ۱۲، می‌تواند سرگردان‌کننده باشد چون این باب‌ها حاوی مطالب متنوع زیادی هستند. اما تشخیص اینکه این بخش به چهار قسمت تقسیم می‌شود، مفید است.

مروری بر ائتلافات

بخش اول در ۹: ۱-۲، مروری کوتاه بر ائتلافاتی ارائه می‌کند که در برابر اسرائیل ایستاده بودند. این به طور خلاصه آنچه که در باب‌های بعدی اتفاق می‌افتند را معرفی می‌کند. همانطور که این آیات به ما می‌گویند، «تمامی ملوک... که به آن طرف اردن... بودند... با هم جمع شدند تا با یوشع و اسرائیل متفقا جنگ کنند.»

مروری بر پیروزی‌ها

بخش چهارم و پایانی روایت ائتلاف‌ها در ۱۱: ۱۶-۱۲: ۲۴، از طریق ارائهٔ مروری بر پیروزی‌های اسرائیل، در توازن با این بخش آغازین قرار می‌گیرد. برای شروع، ۱۱: ۱۶، ۲۳ توجهات را به طیف کاملی از پیروزی‌ها در شمال و جنوب کرانهٔ باختری جلب می‌کند. این گزارش تاکید می‌کند که یوشع هرآنچه را که خدا به او دستور داده بود، نابود کرد. و در آیهٔ ۲۳ با این کلمات به پایان می‌رسد: «و زمین از جنگ آرام گرفت.» به دنبال آن، در ۱۲: ۱-۲۴ نویسندهٔ ما این بخش از کتاب خود را با فهرستی از پادشاهان و سرزمین‌هایی که اسرائیل از طریق پیروزی‌های خود در کرانهٔ باختری و ماوراءالنهر به دست آورده بود، به پایان برد.

پیروزی‌ها بر ائتلاف جنوبی

در بین این دو طیف کتاب، ما دو بخش اصلی کتاب را پیدا می‌کنیم. بخش اول در ۹: ۳-۱۰: ۴۳ است که نویسندهٔ ما از پیروزی‌های اسرائیل بر ائتلاف جنوبی گزارش داد. این باب‌ها با معاهدهٔ مشکل‌ساز جبعونی در ۹: ۳-۲۷ شروع می‌شود. جبعونی‌ها که در مرکز کنعان زندگی می‌کردند، با این ادعا که از بیرون کنعان می‌آیند اسرائیل را فریب دادند تا با آنها پیمان صلح ببندد. و این پیمان باعث یک درگیری گسترده در بخش جنوبی سرزمین وعده شد. این درگیری گسترده در ۱۰: ۱-۱۵ منجر به یک پیروزی اولیه در جنوب برای اسرائیل شد. در این آیات، پادشاه اورشلیم ائتلافی از پنج پادشاه جنوبی تشکیل داد و به جبعونیان حمله کرد که بعداً برای کمک به یوشع متوسل شدند. اسرائیل به خاطر معاهدهٔ شان موظف بود که به جبعونیان کمک کند. و خدا در این نبرد اولیهٔ جنوبی، پیروزی معجزه‌واری به یوشع بخشید. و سپس نویسنده در یوشع ۱۰: ۱۶-۴۳ گزارش مختصری از پیروزی‌های گستردهٔ او در جنوب و بخش‌های مختلف کل ائتلاف جنوبی، اضافه کرد. همانطور که نویسندهٔ ما در ۱۰: ۴۰ نوشت، یوشع «کسی را باقی نگذاشت.»

پیروزی‌ها بر ائتلاف شمالی

بخش اصلی بعدی در این قسمت از کتاب در ۱۱: ۱-۱۵ است. نویسندهٔ ما در اینجا به سراغ پیروزی‌های اسرائیل بر ائتلاف شمالی رفت. این بخش از الگویی مشابه پیروزی‌های یوشع در جنوب پیروی می‌کند، اما روایت آن بسیار کوتاه‌تر است. در آیات ۱-۱۱، پادشاه حاصور ائتلافی علیه اسرائیل تشکیل داد. در ۱۱: ۴ می‌خوانیم که این ائتلاف از لشگرهایی تشکیل شده بود که «عدد ایشان مثل ریگ کنارهٔ دریا بود.» اما خدا به اسرائیل در مقابل این

ائتلاف شمالی نیز پیروزی بخشید. بنابراین در ۱۱: ۱۲-۱۵ خلاصه‌ای از پیروزی قاطع یوشع بر سراسر ناحیه شمالی را می‌بینیم.

با در نظر داشتن ساختار و محتوای پیروزی‌های اسرائیل بر دو ائتلاف، باید اکنون درباره معنای اصلی این باب‌ها فکر کنیم.

معنای اصلی

همانطور که دیدیم، جنگ‌های اسرائیل علیه دو شهر اریحا و عای نکات زیادی برای تعلیم به مخاطبین اولیه داشت. اما نویسنده ما می‌دانست مخاطبانش که در نسل‌های بعدی زندگی می‌کنند، می‌توانند به راحتی این نمونه‌ها را رد کنند. اینها فقط شهرهایی تک با تعداد نسبتاً کمی دشمن بودند، اما مخاطبان او با دشمنانی روبرو بودند که نماینده ائتلافاتی قوی با لشگرهایی بزرگ بودند. بنابراین، نویسنده ما برای تشویق مخاطبین اصلی خود در این شرایط، توجه خود را به پیروزی‌های بزرگ یوشع در برابر ائتلافات زمان خود متمرکز کرد. روایت پیروزی‌های اسرائیل بر دو ائتلاف، چهار مضمون از پنج مضمونی را که در باب‌های پیشین دیدیم، برجسته می‌کند.

اقتدار الهی

نخست، می‌بینیم که اقتدار الهی زیربنای این حوادث است. برای مثال، در پیروزی اولیه بر جنوب، در ۱۰: ۸ می‌خوانیم که، «خداوند به یوشع گفت... "ایشان را به دست تو دادم.» به عنوان یک مثال دیگر، ۱۱: ۹ به ما می‌گوید که یوشع در طی پیروزی‌های خود در شمال، همه کارها را «به طوری که خداوند به وی گفته بود» انجام داد. این باب‌ها بارها و بارها تاکید می‌کنند که راهبری اسرائیل توسط یوشع از تایید الهی برخوردار است. این تاکید برای آن بود که مخاطبان اولیه متوجه باشند که چطور پیروزی‌های بزرگ یوشع بر ائتلافات می‌توانست در کشمکش‌هایی که در زمان خود با آنها مواجه بودند راهنمای‌شان باشد.

معیار شریعت موسی

دوم، پیروزی‌های اسرائیل بر دو ائتلاف مذکور همچنین بر معیار شریعت موسی تاکید می‌کرد. برای مثال، در داستان معاهده جبعونیان، در ۹: ۱۴ می‌خوانیم که اسرائیلیان فریب خوردند، چون «از دهان خداوند مشورت نکردند.» آنها با عدم مشورت و طلب راهنمایی از کاهنان، به طوری که موسی در متونی مانند تثنیه ۱۷: ۹ گفته بود،

عدم وفاداری خود به خدا را نشان دادند. اما در یوشع ۹: ۲۰، یوشع از شریعت موسی پیروی کرد و به «قسمی که برای ایشان (جبعونیان) خوردیم» پایبند ماند.

به علاوه، در خلاصه پیروزی‌های گسترده یوشع در جنوب، در ۱۰: ۴۰ می‌خوانیم که وقتی یوشع فرمان به نابودی هر ذی‌نفس داد «چنانکه یهوه خدای اسرائیل امر فرموده بود»، از فرامین موسی اطاعت کرد. به طریق مشابه، یوشع طی پیروزی‌های خود در شمال، در ۱۱: ۱۲، «ایشان را... بالکل هلاک کرد به طوری که موسی بنده خداوند امر فرموده بود.» یوشع در ۱۱: ۱۵ «چیزی از جمیع احکامی که خداوند به موسی امر فرموده بود» را انجام‌نشده باقی نگذاشت. و در خاتمه مرور بر پیروزی‌های یوشع در کنعان، در ۱۱: ۲۰، او باز هم «چنانکه خداوند به موسی به امر فرموده بود» عمل کرد.

بر این مضمون تاکید شده است چون اسرائیلیان در همه نسل‌ها باید به یاد می‌داشتند که پیروزی‌ها فقط زمانی نصیب‌شان می‌شود که به شریعت موسی وفادار باشند. در زمان آنها نیز، درست مانند روزگار یوشع، اطاعت از شریعت کلید پیروزی بود.

قدرت خارق‌العاده خدا

سوم، دوباره می‌آموزیم که پیروزی اسرائیل بر این دو ائتلاف ناشی از قدرت خارق‌العاده خدا بود. در پیروزی اولیه جنوبی، ۱۰: ۱۰ اشاره می‌کند که خود خدا «ایشان (یعنی ائتلاف) را پیش اسرائیل منهزم ساخت.» در آیه ۱۱، «خداوند... بر ایشان از آسمان سنگ‌های بزرگ بارانید.» و در آیه ۱۳، «آفتاب ایستاد» تا اسرائیل بتواند در جنگ پیروز شود. این مداخلات خارق‌العاده باعث شد که نویسنده در آیه ۱۴ با حیرت بگوید، «خداوند برای اسرائیل جنگ می‌کرد.» و همانطور که پیروزی‌های گسترده اسرائیل در جنوب ادامه می‌یافت، بر اساس ۱۰: ۲۱، قدرت خدا چنان ترسی پخش کرد که «کسی زبان خود را بر احدی از بنی اسرائیل تیز نساخت.» یوشع با دلیری در ۱۰: ۲۵ پیشگویی کرد که «خداوند با همه دشمنان شما که با ایشان جنگ می‌کنید، چنین خواهد کرد.» و نویسنده در ۱۰: ۴۲ با بیان اینکه «یهوه، خدای اسرائیل، برای اسرائیل جنگ می‌کرد»، خلاصه خود را به پایان برد.

مضمون قدرت خارق‌العاده خدا همچنین در پیروزی‌های شمالی اسرائیل نیز ظاهر می‌شود. برای نمونه، خدا در ۱۱: ۶ به یوشع اطمینان داد که، «جمیع ایشان را کشته شده، به حضور اسرائیل تسلیم خواهیم کرد.» سپس در مرور نهایی بر پیروزی‌ها علیه ائتلافات، در ۱۱: ۲۰ می‌خوانیم که، «از جانب خداوند بود که دل ایشان را سخت کند» و بنابراین دشمنان اسرائیل شکست خوردند.

تکرار این مضمون به دفعات توسط نویسنده ما، برای تایید این نکته بود که مخاطبین اولیه او هرگز نباید در جنگ‌ها به قدرت خود تکیه کنند. امید آنها برای پیروزی در برابر دشمنان‌شان این بود که خدا از طرف آنها با قدرت خارق‌العاده خودش مداخله کند.

خدا با قدرت خارق‌العاده و اقتدار خودش، برای اسرائیل و یوشع پیروزی حاصل کرد. این عبارت که خداوند «زمین را بخشید» یا «زمین را داد»، فعلی یکسان در زبان عبری است و چندین بار در کتاب یوشع تکرار شده است. خداوند کسی است که دشمنان را به دست یوشع داد. او کسی است که زمین را به اسرائیل بخشید. این تکرار شده تا تاکید کند که خداوند قادر است، کسی است که دشمنان را شکست می‌دهد... وقتی که پادشاهان اموری علیه مردان جبعون گرد آمدند، و مردان جبعون از یوشع در مقابل این پادشاهان تقاضای کمک کردند، در یوشع ۱۰: ۱۱ می‌خوانیم که:

چون از پیش اسرائیل فرار می‌کردند و ایشان در سرازیری بیت حورون می‌بودند، آنگاه خداوند تا عَیْقَه بر ایشان از آسمان سنگ‌های بزرگ بارانید و مردند. و آنانی که از سنگ‌های تگرگ مردند، بیشتر بودند از کسانی که بنی‌اسرائیل به شمشیر کشتند (یوشع ۱۰: ۱۱).

تاکیدی که در اینجا وجود دارد، بر اقتدار خداوند است. او اقتدار خود را از طریق این رویداد آشکار کرد - او سنگ، سنگ تگرگی، بر دشمنان بارانید و تعداد بیشتری از آنها در نتیجه دخالت مستقیم خدا مردند تا کسانی که با شمشیرهای اسرائیل کشته شدند... بنابراین، پیروزی در اینجا به طور مطلق یک پیروزی خارق‌العاده در نتیجه دخالت خداوند در این رویدادها است. اینها به ما چیز شگفت‌انگیزی در مورد خدای قادرمان تعلیم می‌دهد؛ اینکه خدا قدرت و اختیار مطلق بر همه چیز و هر شرایطی را داراست.

- کشیش شریف گندی

همه اسرائیل

نویسنده ما در سرتاسر روایت خود از پیروزی‌های اسرائیل بر دو ائتلاف، بر مضمون چهارمی نیز تاکید کرد: مشارکت همه اسرائیل. در پیروزی اولیه جنوبی در نزدیکی جبعون، در ۱۰: ۷، یوشع «با جمیع مردان جنگی و همه مردان شجاع» پیش رفت. و در ۱۰: ۱۵ می‌آموزیم که «تمامی اسرائیل» با یوشع از جنگ برگشتند. در ثبت رویدادهای مربوط به پیروزی‌های گسترده جنوب، ۱۰: ۲۱ اشاره می‌کند که «تمامی قوم» همراه یوشع بودند. و در ۱۰: ۲۴، «یوشع تمامی مردان اسرائیل را خواند.» ما همچنین اهمیت این مضمون را در ۱۰: ۲۹-۳۸ نیز مشاهده می‌کنیم. در این متن نویسنده ما پنج بار تکرار کرد که «یوشع و تمامی اسرائیل» این کار و آن کار را انجام دادند. و کل این بخش با بازگشت «تمامی اسرائیل» همراه با یوشع در ۱۰: ۴۳ خاتمه پیدا می‌کند. در نهایت، نویسنده ما در پیروزی‌های شمالی اسرائیل، در ۱۱: ۷ متذکر شد که، «یوشع با تمامی مردان جنگی» در کنار هم بودند.

نویسنده کتاب یوشع می‌دانست که اسباط اسرائیل بارها نتوانستند به عنوان یک قوم در کنار هم بایستند. بنابراین، او بر برکاتی که در روزگار یوشع، به هنگام اتحاد اسرائیل شامل آنها می‌شد، تاکید کرد. این تاکید، مخاطبین اولیه کتاب را فرا می‌خواند که در هنگام رویارویی با دشمنان زمان خود، متحد باشند. حال که دیدیم چطور روایت فتح پیروزمندانانه اسرائیل شامل آماده‌سازی آنها برای پیروزی، پیروزی بر دو شهر و پیروزی بر دو ائتلاف می‌شود، بیایید به آخرین بررسی این درس، یعنی موضوع کاربرد مسیحی از روایت فتوحات اسرائیل بپردازیم.

کاربرد مسیحی

در طول تاریخ، پیروان خوش‌نیت مسیح در رویکردشان به این بخش از کتاب یوشع اغلب دچار افراط شده‌اند. بعضی، آن را صرفاً به عنوان بخشی از ایمان عهد عتیق که هیچ ربطی به ما ندارد، رد کرده‌اند. برخی دیگر از آن به عنوان توجیهی برای سلاح به دست گرفتن در راه مسیح استفاده کرده‌اند. اما وقتی آنچه را که عهد جدید در مورد تحقق فتح اسرائیل توسط عیسی تعلیم می‌دهد در نظر می‌گیریم، می‌توانیم به رویکرد صحیح نسبت به کاربرد مسیحی این بخش از کتاب یوشع برسیم.

ما این مسیر به سوی کاربرد مسیحی را بر تکیه بر آنچه در درس آخر آموختیم، طی خواهیم کرد: مسیح فتح اسرائیل را در تاسیس پادشاهی خود محقق ساخت. او در تداوم پادشاهی خود آن را محقق می‌سازد. و او آن را به طور کامل در تحقق پادشاهی خود محقق خواهد ساخت. بیایید ابتدا ببینیم که این مسئله برای تاسیس پادشاهی مسیح چه معنایی دارد.

تاسیس

به طور کلی، فتح اسرائیل در روزگار یوشع نشان‌دهنده پیشرفت قابل توجهی در درگیری مداوم خدا با شیطان و کسانی بود که از او پیروی کردند. اما با اولین ظهور عیسی، او و انبیا و رسولان قرن اولی او کارهای بیشتری در تاسیس پادشاهی انجام دادند. اناجیل و کتاب اعمال تعلیم می‌دهند که عیسی و رسولان او مستقیماً با شیطان و ارواح شیطانی مقابله و بر آنها غلبه کردند. همانطور که عیسی در لوقا ۱۰: ۱۸، هنگامی که شاگردانش از اخراج ارواح برگشتند بیان کرد، «من شیطان را دیدم که چون برق از آسمان می‌افتد.» و علاوه بر این، متونی مانند کولسیان ۲: ۱۵، عبرانیان ۲: ۱۴-۱۵، و افسسیان ۴: ۸ تعلیم می‌دهند که مرگ، رستاخیز، و صعود عیسی، شیطان و ارواح پلید را شکست داد. عیسی همچنین از یوشع فراتر رفت و راه را برای رسولان خود هموار کرد تا در سرزمین غیر یهودیان نیز نبرد با شیطان را دنبال کنند.

اما بر خلاف یوشع، زمانی که عیسی به این زمین آمد، هنوز زمان خدا برای او فرا نرسیده بود که علیه انسان‌های گناهکار مسلح شود. در حقیقت، عیسی در یوحنا ۱۸: ۱۱ پطرس را به خاطر پرخاشگری فیزیکی او توبیخ کرد. در عوض، عیسی با موعظه دو جنبه انجیل خود یا «خبر خوش» ملکوت، دامنه پیروزی خدا را بر شیطان و کسانی که از او پیروی می‌کردند گسترش داد. او بسیار محکم درباره داوری آتی خدا هشدار داد و رحمت را در مقابل تمام کسانی گذاشت که مایل بودند در برابر خدا تسلیم شوند. انبیا و رسولان قرن اول هم تا حدود زیادی همین کار را کردند و مرحله اولیه فتح جهان شمول مسیح را گسترش دادند. آنها هرگز خواستار حمله فیزیکی به مردم نشدند. در مقابل، آنها نیز مانند عیسی پیام انجیل درباره داوری و نجات را پخش کردند.

حال، عهد جدید اغلب به غیر ایمانداران خارج از کلیسا درباره داوری آتی خدا هشدار می‌دهد. اما همچنین در مورد داوری خدا علیه «برادران کذب» یا غیر ایمانداران درون کلیسا نیز هشدار می‌دهد. متونی مانند اول قرنتیان ۱۶: ۲۲ و غلاطیان ۱: ۸ درباره لعنت‌ها - اناتیم (ἀνάθεμα) در یونانی - بر برادران کذب درون کلیسا هشدار می‌دهند. این لعنت‌ها به ما داوری علیه عخان اسرائیلی را یادآوری می‌کنند که «به نابودی سپرده شد.» و این ارتباط به وسیله این حقیقت تقویت می‌شود که در نسخه سپتواجنت کتاب یوشع - ترجمه یونانی باستان - اشکال مختلف واژه اناتیم ترجمه کلمات عبری خرام (charam - חָרָם) و خرم (cherem - חֵרֶם)، به معنای «سپرده شده برای نابودی» است. اما حتی در زمانی که رسولان و انبیا در مورد داوری خدا بر کسانی که در کلیسا و نیز خارج از آن بودند هشدار می‌دادند، همچنین همه افراد را به توبه هم می‌خواندند تا بتوانند از غضب آتی خدا در امان بمانند.

در کتاب یوشع، مردم نفرین شده هستند. آنها تحت لعن قرار گرفته‌اند، و به این دلیل که خدا را مانند خدا احترام نکردند، و برای اینکه فرامین خدا را نپذیرفتند، به دلیل اینکه آنطوری که خدا بهشان فرمان داده بود زندگی نکردند، کاملاً محو می‌شوند. و از دیدگاه نویسندگان کتاب مقدسی، این یک چیز خوب و عادلانه و درست است، چون شخصیت عادل خدا را حفظ می‌کند، وعده‌های او به قومش را حفظ می‌کند، و به ما نشان می‌دهد که خدا واقعا امین و قابل اعتماد است... و چیزی که پولس در اول قرنتیان ۱۶: ۲۲ و غلاطیان ۱: ۸ می‌گوید، از یک طرف، اگر خداوند را محبت نکنید، از طرف دیگر اگر این انجیل را موعظه نکنید، خُب، عدالت خدا بر شما قرار می‌گیرد. و کاری که پولس انجام می‌دهد این است که با نیکویی عدالت خدا موافقت می‌کند، وقتی که می‌گوید، «اناتیم باد». و این انتظار آن ظهور نهایی خداوند عیسی است، زمانی که او همه دشمنان خودش را تحت لعنت قرار می‌دهد، و عدالت خدا را اعمال می‌کند، و حقیقت وعده‌های خدا را نشان خواهد داد. و افرادی که خداوند را دوست دارند، می‌خواهند عدالت خدا را برجسته و پر جلال ببینند، می‌خواهند ببینند که خدا صداقت کلام خودش را نشان می‌دهد.

- دکتر جیمز همیلتون

هنگامی که ما این اندیشه‌های اساسی را در ذهن داشته باشیم، فرصت‌های فراوانی پیدا می‌کنیم تا ببینیم که چطور پنج موضوع اصلی این تقسیم‌بندی کتاب یوشع در تاسیس پادشاهی مسیح تحقق پیدا کردند. همانطور که فتح یوشع توسط اقتدار الهی هدایت شد، پیروزی‌های عیسی و رسولان و انبیای او نیز توسط اقتدار الهی هدایت شد. همانطور که فتح اسرائیل در روزگار یوشع ریشه در عهد خدا داشت، پیروزی‌های عیسی و رسولان نیز در عهد تازه ریشه داشت. همانطور که اطاعت از معیار شریعت موسی کلید پیروزی‌های یوشع بود، پیروزی‌های عیسی و رسولان او نیز به اطاعت‌شان از موسی و مکاشفه کامل‌تر خدا بعد از موسی بستگی داشت. همانطور که یوشع و اسرائیل بر قدرت خارق‌العاده خدا تکیه داشتند، پیروزی‌های عیسی و رسولان او نیز بر قدرت خارق‌العاده خدا متکی بود. و همانطور که فتح یوشع می‌بایست شامل تمام اسرائیل می‌شد، عیسی نیز مردم را در سرتاسر اسرائیل فراخواند تا به او پیوندند. در روز پنتیکاست، یهودیان از تمام دنیا به او در نبردش مقابل شریر پیوستند. و رسولان و انبیای عیسی نیز تعداد زیادی از غیر یهودیان را به جماعات کلیسای اولیه اضافه کردند.

بعد از اشاره به اینکه چطور کاربرد مسیحی فتح پیروزمندانه اسرائیل در تاسیس پادشاهی مسیح محقق شد، اکنون باید به تحقق مستمر آن در مسیح در طی تداوم پادشاهی او پردازیم.

تداوم

بر اساس اول قرنتیان ۱۵: ۲۵، عیسی تا زمانی که «همه دشمنان خود را زیر پای‌های خود نهد» در آسمان حکمرانی خواهد کرد. و در طول دو هزار سال گذشته، او فتح جهانی خود را از طریق خدمت کلیسای خود به تقریباً تمام اقوام روی زمین، با موفقیت پیش برده است. اما در عین حال، کلیسا با غفلت از توبه، تجدید عهد، و ابزارهای فیض، متحمل شکست‌های بی‌شماری نیز شده است. بنابراین، عهد جدید ما را فرا می‌خواند تا هر روزه اهداف مسیح را با قدرت روح او پیش ببریم.

از یک سو، ما باید با درگیری کامل شیطان و ارواح شریر، مانند عیسی و رسولان و انبیای او، به جنگ روحانی ادامه بدهیم. بر اساس افسسیان ۶: ۱۳-۱۸، ما باید «اسلحه تام خدا را... کمر بند راستی... جوشن عدالت... انجیل سلامتی... سپر ایمان... خود نجات... شمشیر روح...» را برداریم و «در هر وقت در روح» دعا کنیم. ما باید خودمان را به طریق صحیح برای جنگ روحانی آماده کنیم؛ درست همانطور که اسرائیل می‌بایست خود را به شکل صحیح برای فتح کنعان آماده می‌کردند.

از سوی دیگر، باید همانطور که عیسی و رسولانش نیز انجام دادند، با انسان‌ها درگیر شویم. ما به مخالفت با کسانی می‌پردازیم که در برابر راه‌های مسیح مقاومت می‌کنند، اما نه با حملات فیزیکی. بلکه در مقابل، داوری و رحمت انجیل مسیحی را اعلام می‌کنیم. ما درباره داوری خدا که شامل حال دنیای بی‌ایمان خواهد شد هشدار می‌دهیم. و به برادران کذبه درون کلیسا نیز درباره داوری آتی خدا هشدار می‌دهیم؛ درست همانطور که یوشع به

عخان اسرائیلی در زمان تخطی از عهد خدا هشدار داد. در دوم قرنیتان ۱۰: ۵ پولس درباره خدمت خود با عنوان نابودکننده «خیالات و هر بلندی را که خود را به خلاف معرفت خدا می‌افزارد» صحبت کرد. اما ما همچنین امید نجات را برای همه کسانی که توبه می‌کنند و خود را به مسیح می‌سپارند، اعلام می‌کنیم.

این رویکرد نسبت به تداوم پادشاهی مسیح راه را برای ما هموار می‌سازد تا روایت فتح یوشع را در زندگی روزمره خود به کار ببریم. همانطور که اسرائیل توسط اقتدار الهی هدایت می‌شد، من و شما نیز باید با اقتدار الهی هدایت شویم تا پادشاهی مسیح را پیش ببریم. همانطور که اطمینان اسرائیل به پیروزی بر پایه عهد خدا استوار بود، ما می‌توانیم حتی به دلیل عهد تازه در مسیح، اطمینان بیشتری داشته باشیم. همانطور که پیروزی اسرائیل در جنگ به اطاعت آنها از معیار شریعت موسی بستگی داشت، موفقیت ما در نبردهای مسیحی‌مان نیز به اطاعت از معیار تمام کتاب مقدس، شامل عهد عتیق و عهد جدید بستگی دارد. همانطور که فتح اسرائیل از طریق قدرت خارق‌العاده خدا حاصل شد، پیروزی‌های ما نیز امروز صرفاً از طریق قدرت خارق‌العاده خدا و عمل روح او حاصل می‌شود. و درست همانطور که همه اسرائیل باید در فتح روزگار یوشع شرکت می‌کردند، ما نیز امروزه باید به عنوان یک قوم از هر قبیله و زبان و ملتی در نبردهای خود بچنگیم.

کاربرد مسیح فتح اسرائیل تنها مستلزم آگاهی از آنچه نیست که مسیح در تاسیس پادشاهی خود انجام داد و اکنون نیز در تداوم پادشاهی خود انجام می‌دهد. ما همچنین روایت یوشع را به کار می‌بندیم چون امیدهای ما را برای روزی که مسیح در تکمیل پادشاهی خود بر می‌گردد، تقویت می‌کند.

تکمیل

عهد جدید بدون هیچ شک و شبهه‌ای به ما می‌گوید که وقتی عیسی برگردد، به عنوان یک پادشاه پیروز باز خواهد گشت. در روایای یوحنا در مکاشفه ۱۹: ۱۱، او عیسی را به عنوان کسی دید که «به عدل داوری و جنگ می‌نماید.» و در آن روز، پیروزی نهایی عیسی، امید غایی به فتح جهانی مسیح را به بار خواهد آورد. عیسی هر عمل نابودگر در زمان یوشع را جایگزین خواهد ساخت. و همچنین هر بهره‌مندی مثبتی که یوشع برای قوم اسرائیل در آن روزگار فراهم کرد را نیز لغو می‌کند.

از یک سو، وقتی مسیح برگردد، شیطان به کلی شکست خواهد خورد. او دیگر قدرتی برای فریب یا آسیب رساندن به ما نخواهد داشت. همانطور که پولس رسول در رومیان ۱۶: ۲۰ نوشت، «خدای سلامتی به زودی شیطان را زیر پای‌های شما خواهد سایید.» و از سوی دیگر، رحمت خدا نسبت به انسان‌های سرکش پایان خواهد گرفت. همانطور که خود عیسی در مکاشفه ۲۱: ۸ گفت، «تصیب ایشان در دریاچه افروخته‌شده به آتش و کبریت خواهد بود.» و با نابودی خدمتگزاران به شیطان از روی زمین، هر انسانی که تسلیم مسیح شده است، از پیروزی شکوهمند نجات ابدی در آسمان و زمین جدید بهره‌مند خواهد شد.

ما در میان کشمکش‌ها و تنش‌های بزرگ، رنج، و جفا زندگی می‌کنیم، و بنابراین یک سوال طبیعی برای ما است که بپرسیم این وضعیت چطور تغییر خواهد کرد؟ ما می‌خواهیم تایید کنیم که بازگشت عیسی متفاوت از ظهور اولیه او خواهد بود، که بازگشت او همه چیز را تمام خواهد کرد، به پرسش‌های مربوط به عدالت پایان خواهد داد، که همه چیز درست خواهد شد. ما تا حدی به این موضوع اعتماد داریم، اگرچه آن را نمی‌بینیم. ما به آن اعتماد داریم چون خدا، خداست، که در «پایان زمان»، به اصطلاح، یعنی در پایان تجربه مخلوقی از زمان در حالت فاسد آن، خدا عدالت کامل را اجرا خواهد کرد؛ خدا عدالت را به کامل‌ترین شکل آن اجرا خواهد کرد. او با خشونت داوری نخواهد کرد. او بر اساس معیارهای عدالت قضاوت خواهد کرد. بنابراین، خود مرگ تماماً شکست خواهد خورد. همه بت‌پرستی‌های ما شکست خواهند خورد. همه چیز درست خواهد شد. و هیچ اشتیاقی بزرگتر از این در دل انسان برای آن واقعیت وجود ندارد، و اشتباه نیست که ما آرزوی آن را داشته باشیم، چون همانطور که خداوند آن را برنامه‌ریزی کرده محقق خواهد شد.

- دکتر ریچارد لیتنز

درست همانطور که اقتدار الاهی کارهای یوشع را هدایت کرد، روز عظیم و وحشتناک بازگشت عیسی نیز توسط اقتدار الاهی هدایت خواهد شد. همانطور که پیروزی یوشع در عهد خدا با اسرائیل ریشه داشت، پیروزی نهایی مسیح نیز به دلیل قول محکم خدا در عهد تازه، قطعیت دارد. همانطور که موفقیت اسرائیل متکی بر همسویی با معیار شریعت موسی بود، پیروزی نهایی عیسی نیز موفقیت‌آمیز خواهد بود چون او بی‌نقص است. همانطور که فتح یوشع، نتیجه قدرت خارق‌العاده خدا بود، بازگشت عیسی نیز عظیم‌ترین نمایش قدرت خارق‌العاده خدا خواهد بود که دنیا به تاریخ خود دیده است. و همانطور فتح یوشع کمال مطلوب مشارکت تمام اسرائیل را حفظ کرد، هنگامی که مسیح برگردد نیز قوم خدا از هر قبیله و ملت روی زمین در جشن پیروزی بزرگ او یکی خواهند شد.

نتیجه‌گیری

در این درس بررسی کردیم که چطور اولین بخش عمده از کتاب یوشع بر فتح پیروزمندانه اسرائیل تمرکز می‌کند. دیدیم که نویسنده یوشع چطور آماده‌سازی اسرائیل برای پیروزی را روایت کرد؛ چطور او پیروزی‌های اسرائیل

بر دو شهر اریحا و عای را با یکدیگر مقایسه کرد؛ و چطور پیروزی‌های گسترده اسرائیل بر ائتلاف‌های قدرتمند در هر دو منطقه شمال و جنوب سرزمین وعده را به تصویر کشید. و همچنین به برخی از راه‌هایی پرداختیم که می‌توانیم کاربردهای مسیحی این اولین بخش عمده از کتاب یوشع را تشخیص بدهیم.

کتاب یوشع با یادآوری آنچه در فتح پیروزمندانه اسرائیل در سرزمین وعده رخ داد، دیدگاه‌های حیاتی‌ای برای مخاطبان اصلی خود که با چالش‌های جنگ در زمانه خویش روبرو بودند، فراهم کرد. و این گزارش تاریخی همچنین ما را هدایت می‌کند تا در تحقق عظیم امروزی آنچه اسرائیل در روزگار یوشع انجام داد از طریق مسیح، سهیم باشیم. این کتاب ما را فرا می‌خواند تا به آنچه مسیح پیش‌تر انجام داده، اعتماد کنیم. ما را فرا می‌خواند تا هر روزه در نبرد، پیرو او باشیم. و به ما اطمینان می‌دهد که علیرغم چالش‌هایی که امروزه با آنها روبرو هستیم، مسیح بر خواهد گشت و این غلبه پیروزمندانه خود بر شرارت و آثار آن را در سرتاسر خلقت به کمال خواهد رسانید.

واژه‌نامه

عخان: فردی اسرائیلی که به طور مخفیانه غنیمتی از شکست اریحا را برای خود نگه داشت و باعث لعنت بر اسرائیل شد؛ در نتیجه، او و هر چیز مربوط به وی از بین برده شد.

عای: شهری کنعانی در نزدیکی بیت أون؛ تنها پس از آنکه اسرائیل از عدم وفاداری خود به خدا توبه کرد، توسط یوشع و اسرائیل فتح شد.

اناتیما: یک لعنت شدید، یا یک شی یا فرد تحقیر یا لعنت شده (در اصل از زبان یونانی است).

تابوت عهد: جعبه‌ای که (بر اساس فرمان خدا به موسی) از چوب شطیم ساخته و با طلا پوشانده شد، و الواح ده فرمان درون آن نگهداری می‌شدند.

سرزمین کنعان: منطقه‌ای که در عهد ابراهیم با خدا به عنوان میراث به ابراهیم و نوادگان او بخشیده شد؛ اسرائیل امروزی، سرزمین‌های فلسطینی، لبنان، اردن، سرزمین‌های ساحلی مجاور و بخش‌هایی از مصر و سوریه امروزی را در بر می‌گرفت.

کنعانیان: قومی از نوادگان کنعان، پسر حام، که پیش از فتح سرزمین کنعان به دست یوشع، در آنجا زندگی می‌کردند.

خارام: فعلی عبری به معنای «تعلق کامل به خدا» و «نابود کردن در سرسپردگی به خدا»

خرم: موصوف عبری به معنای «چیز وقف شده» یا «ویرانی مطلق»

کرانه باختری: زمین‌هایی در غرب رود اردن که خداوند به عنوان میراث به اسرائیل وعده داده بود.

تکمیل: سومین و آخرین مرحله از آخرت‌شناسی آغاز شده؛ زمانی که مسیح باز خواهد گشت و هدف نهایی خدا برای تمام تاریخ را محقق خواهد کرد.

تداوم: مرحله دوم یا میانی از آخرت‌شناسی آغاز شده؛ دوره پادشاهی خدا بعد از ظهور اولیه مسیح و پیش از پیروزی نهایی او.

عهد: یک قرارداد حقوقی الزام‌آور که بین دو فرد یا گروهی از مردم، یا بین خدا و شخص یا گروهی از مردم منعقد شده باشد.

برادران کذب: غیر ایماندارانی که درون کلیسا هستند.

جبعونیان: ساکنان شهر کنعانی جبعون که اسرائیلیان را فریب دادند تا با آنها پیمان ببندند.

جلجال: در لغت به معنای «دایره سنگ‌ها»؛ نامی مرتبط با چندین مکان کتاب مقدسی، از جمله جایی که اسرائیلیان پس از عبور از اردن اردو زدند و نیز مکانی که شاول پس از نادیده‌گیری فرامین خدا از پادشاهی عزل شد.

تاسیس: مرحله اول در آخرت‌شناسی آغاز شده؛ به اولین ظهور مسیح و خدمات رسولان و انبیای او اشاره می‌کند.

اریحا: شهری کنعانی که به دست یوشع و اسرائیلیان، با مداخله معجزه‌آسای خدا، فتح شد. رود اردن: رودی در خاورمیانه که میان دریای جلیل و دریای مرده جریان دارد؛ در تاریخ کتاب مقدسی از این رو شناخته می‌شود که وقتی یوشع و اسرائیلیان خواستند از آن بگذرند تا به سرزمین وعده برسند شکافته شد، و همچنین مکان تعمید عیسی است. **یوشع:** راهبر اسرائیل بعد از مرگ موسی که اسرائیل را به سرزمین وعده هدایت کرد، و میراث سبطی اسرائیل را با صداقت بین آنها تقسیم کرد.